

AVALIKUD ETTEVÕTETE RAHASTAMISE MEETMED

MARINA KAAS, EVEA ASEPRESIDENT, MANNET PARTNERS BALTICS OÜ JUHTIV PARTNER

13. NOVEMBER 2018, TARTU

Paar sõna tutvustuseks:

- Üle 20 aastat kogemust projektide rahastamise konsultandina, põhiettevõtte: ManNet Partners Baltics OÜ, asutatud 1998. Eesti Konsultantide Assotsiatsiooni (EKA) asepresident, EVEA asepresident ja asutaja.
- Koordineerin EVEA tegevust kaasarääkimisel ettevõtluspoliitikas ja ettevõtluse tugiprogrammide arendamises

Osalen EVEA esindajana:

- Ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis (RM)
- Maaelu arengukava 2014-2020 juhtkomisjonis (MeM)
- MKM ja HTM Vald kondlikus komisjonis (struktuurivahenditel põhinevad toetusmeetmed 2014-2020)

Mõned numbrid:

- EL struktuuritoetuste kogusumma Eestile 2014-2020: **3,53 mlrd. €**
- Sellele lisaks ca. **1 mlrd €** EAFRD - Põllumajandus- ja Maaelu fondist ja **130 mln.€** EMKF – Merendus- ja Kalandusfondist.
- **Kokku: 4.66 mlrd. € EL investeringuid ja toetusi 2014-2020.**
- Keskmiselt 2/3 esitatavatest projektidest saab rahastatud.
- Ettevõtlustoetused – vaid kaduv-väike osa kogu mahust, ametlikud täpsed andmed puuduvad.

Ettevõtlustoetused: mille- ja kelle jaoks

- Ettevõtlusega alustamine;
- Teadus-arendus tegevus ja innovatsioon;
- Ekspordiarendus;
- Investeeringud tootmisvahenditesse ja hoonetesse;
- Ressurssi – ja energiasääst;
- Turismi arendus;
- Infrastruktuur, taastuvenergia;
- Rahvusvaheliste suursündmuste korraldamine;
- Koolitused jt „pehmed“ tegevused

Ettevõtlusega alustamine

- **EAS - Starditoetus. NB! Fookus on ekspordi potentsiaaliga ettevõtetel.** Kuni 24-kuud vana ettevõte. Toetuse saamisel on ettevõttel kohustus saavutada tulemused, milleks on töökohtade loomine (min. 2) ja müügitulu kasv. Toetus kuni 15 000€ ja 80%.
- **PRIA - LEADER** kohalike tegevusgruppide toetused ettevõtjatele, s.h. alustavatele (meetmed ja tingimused varieeruvad gruppide vahel).
- **PRIA** Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus („**Noortaluniku**“ **meede**) – põlvkonnavahetuse meede kuni 40-aastastele oma vanematelt talu üle võtnud inimestele. Ühekordne toetus 40 000€, omafinantseering ei ole nõutav. Eesti ainus põlvkonnavahetust toetav meede.

Teadus-arendus tegevus ja innovatsioon

- **EAS - Innovatsiooniosak:** VKE koostöö teadusasustuste, katselaborite või intellektuaalomandi ekspertidega, toetus kuni 4 000€, 80%.
- **EAS - Arendusosak:** Innovatsioonialaste teenuste sisseostmine, kuni 20 000€, 70%.
- **EAS - Ettevõtja arenguprogramm** - „kompleksmeede“ diagnostika, TA, ekspordiarenduse ja investeringute komponentidega; toetus kuni 500 000€, kuni 45%.
- **Archimedes - Nutika spetsialiseerumise rakendusuringud**, TA ja tootearendus, toetus 20 000€ – 2 mln. €, 25%-70% (NB! Toetatakse vaid avalikest TA-asutustest tellitud tööd).
- **PRIA „Uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogiate arendamise toetus“** kuni 350 000 €, kuni 90%.
- **Eesti-Norra Green ICT – programm (UUS!)** - al. 2019 läbi EAS'i. Toetatakse: innovaatiliste toodete, teenuste ja protsesside arendamist tööstusinnovatsiooni ja IKT valdkonnas; uute toodete ja teenuste arendamist tervisetehnoloogiate valdkonnas. Ka „väiketoetus“ põhitaotluse ettevalmistamiseks. Toetus 25-75%. Väiketoetus 10 000 – 20 000 €, põhitoetus 200 000–700 000 €.
- **Kesk-Läänemere programm** - teadmispõhiste ettevõtete koostöö toetamine, fookusega rohe-, sini- ja hõbemajandusel, „pehmed“ tegevused, www.centralbaltic.eu

Ekspordiarendus

- **EAS - Ettevõtja arenguprogramm** - kompleksmeede diagnostika, TA, ekspordiarenduse ja investeringute komponentidega; kuni 500 000€, kuni 45%
- **EAS - Välismessitoetus – (UUS!)** EAS'i programm, mis toetab tööstus- ja nutika spetsialiseerumise VKE-de osalemist valdkondlikel välismessidel oma ekspositsiooniga. Ei sobi alustavatele eksportööridele. Toetus on 3 000 – 50 000 €, omafinantseering min. 20%. Abikõlblikeks kuludeks on kõik messikorraldajale makstavad kulud. Taotleja reisikulud ei ole abikõlblikud.
- **Välismesside külastuse toetused** (EAS/MAK'id) - ilma oma ekspositsioonita, vaid külastajana teatud ette valitud messidel osalemine subsideeritud tingimustel (fikseeritud hind iga messi kohta, maks. 2 osalejat ettevõtte kohta): <https://www.eas.ee/teenus/messikulastused/>
- **EAS - Loomemajanduse eksporditoetus** - toetatakse loomemajanduse ettevõtete ekspordiga alustamist või selle hoogustamist, kuni 50 000€ ja kuni 70%.
- **Kesk-Läänemere programm – VKEde eksport uutele sihtturgudele klastratevahelises koostöös:** www.centralbaltic.eu

Ressurssi – ja energiasääst

- **KREDEX: Päikesepaneelide investeringutoetus (UUS!).** Taotlemine eeldab ehitusprojekti olemasolu ja hoone omandis olekut. Abikõlblikud on teatud tegevusaladel tegutsevad ettevõtted (s.h. töötlev tööstus, majutus ja toitlustus ja mõned muud). Toetuse määr on 30% ja maks. 30 000 € taotleja kohta.
- **KIK: Ressursitõhususe meede – auditid** (eelingimus investeringutoetuse taotlemiseks), kuni 7 500€ ja kuni 50%
- **KIK: Ressursitõhususe meede – Suurprojektid**, tööstusettevõtete (EMTAK B ja C) investeringud uude tehnoloogiasse/seadmetesse, toetus 200 000 – 2 mln. €, kuni 50%
- **KIK: Ressursitõhususe meede – Väikeprojektid (UUS!),** tööstusettevõtete (EMTAK B ja C) investeringud uude tehnoloogiasse/seadmetesse, toetus kuni 200 000€, kuni 50%

Investeeringud tootmisvahenditesse ja hoonetesse

- **PRIA - Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetus.** Olulised muudatused: mitte-statsionaarsete seadmete toetamine, muinsuskaitseliste objektide eelistamine hindamisel, põhiprojekti nõue ehitustööde puhul ning mitmed muudatused hindamiskriteeriumides. Toetus kuni 150 000 €, kuni 40% (kuni 50% põllumajandustootjatele).
- **PRIA - investeeringutoetused mikro – ja väikestele toidukäitlejatele,** toetus kuni 500 000 €, toetuse määr 40%. Abikõlblikud on seadmete ost ja hoonete ehitus või rekonstrueerimine. Taotlejal nõutav vähemalt 1 terve majandusaasta tegevust toidu- või joogitootmise valdkonnas.
- **PRIA - Keskmise suurusega ettevõtjate ja suuretevõtjate põllumajandustoodete töötlemise ning turustamise investeeringutoetus,** 100 000 – 2 mln. €, kuni 35%. Abikõlblikud vaid seadmete ost ja IT-lahendused.
- **PRIA - LEADER** tegevusgruppide toetused (meetmed ja tingimused varieeruvad gruppide vahel).
- **KIK** ressursitõhususe alameetmed – detailid eelmisel slaidil.

Turismi arendus

- **EAS - Turismiettevtete ärimudelite rakendamise toetus.** Uus ärimudel on uuenduslik Eesti turismisektori jaoks ning seeläbi on võimalik kasvatada Eesti kui turismimaa konkurentsivõimet. Investeeringud ja pehmed tegevused. Toetus kuni 150 000€ ja kuni 60%.
- **EAS - Väikesadamate võrgustiku väljaarendamise toetus** , investeeringutoetus väikesadamate infrastruktuuri ja lisateenustesse, kuni 200 000€ ja kuni 70%.
- **PRIA - Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeeringutoetus** (detailid eelmisel slaidil, sobib maaturismi ettevõtjatele).
- **PRIA - LEADER** kohalike tegevusgruppide toetused maapiirkonna turismiettevtjatele (meetmed ja tingimused varieeruvad gruppide vahel).

Infrastruktuur, taastuenergia

- **EAS - tehnovõrkudega liitumise programm** on avatud nii tegutsevatele kui alustavatele ettevõtjatele sõltumata tegevusalast. Programmi sihtpiirkond on kogu Eesti, välja arvatud Tallinn koos piirnevate omavalitsustega ning Tartu linn. Toetus 5 000 - 100 000€, kuni 60%.
- **KREDEX - Päikesepaneelide investeringutoetus (UUS!).** Taotlemine eeldab ehitusprojekti olemasolu ja hoone omandis olekut. Abikõlblikud on teatud tegevusaladel tegutsevad ettevõtted (s.h. töötlev tööstus, majutus ja toitlustus ja mõned muud). Toetuse määr on 30% ja maks. 30 000 € taotleja kohta.
- **PRIA - Maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeringutoetus.** Suured eelised hindamisel saavad taotlejad, kelle investeringust üle 50% tehakse bioenergia tootmiseks eesmärgil selle müük. Ka päikse-, tuule- ja veeenergia-alased investeringud on eelistatud. Toetuse summa kuni 150 000 €, toetuse määr kuni 40% (kuni 50% põllumajandustootjatele).

Rahvusvaheliste suursündmuste korraldamine

- **EAS – Suursündmuste toetus.** Toetatakse rahvusvahelisi spordi ja kultuuri suursündmusi selleks, et suurendada Eesti tuntust sündmuste toimumise sihtkohana, turundada suursündmusi välisriikides, kasvatada Eesti majutustevõtetes veedetud ööbimiste arvu ning suurendada majanduslikku mõju ettevõtetele ja sihtkohale. 3-1 järjestikusel aastal toimuv sündmus. Toetus 130 000€ - 200 000€ ja kuni 70%.
- **EAS - Rahvusvaheliste spordi- ja kultuurisündmuste toetus** – toetatakse sündmuste välisriikides, meediakampaaniaid ning kvaliteetset korraldust kuni 65 000€ ja 70%. Min. 2-päevane programm. Min. 1000 välisosalejate ööbimist.
- **EAS - Rahvusvaheliste konverentside toetus** – toetatakse rahvusvaheliste konverentside välisriikides ja kvaliteetset korraldust kuni 30 000 ja 70%. Min. 3-päevane programm. Min. 300 välisosalejate ööbimist.

Koolitused jt „pehmed“ tegevused

Leidub suures valikus:

- EAS: <https://www.eas.ee/teenus>
- INNOVE: <https://www.innove.ee/eurotoetused/taotlejale/>
- Kesk-Läänemere programm: www.centralbaltic.eu

Finantsinstrumendid

KREDEX <http://kredex.ee/laen-ja-kaendus/>

- Stardilaen
- Laenukäendused
- Ekspordilaen
- Tööstuslaen
- Kapitalilaen

MES (Maaelu Edendamise Sihtasutus) <http://mes.ee/>

- Erinevad EL- ja riigi poolt tagatud laenud, käendused ja „kapitalisüst“ (saadaval peamiselt primaarsektori, toidu-, kalatööstuse, kalanduse ja maapiirkonna väikeettevõtetele).

TÄNUD ja EDU!

EVEA liikmetele projektide abikõlblikkuse konsultatsioon TASUTA!

Külasta <https://evea.ee> lisainfo saamiseks

Jälgi meid Facebook'is: <https://www.facebook.com/evea.ee>

TULE LIIKMEKS ja LÖÖ KAASA!

Marina Kaas, marina@mannetpartners.ee

www.mannetpartners.ee